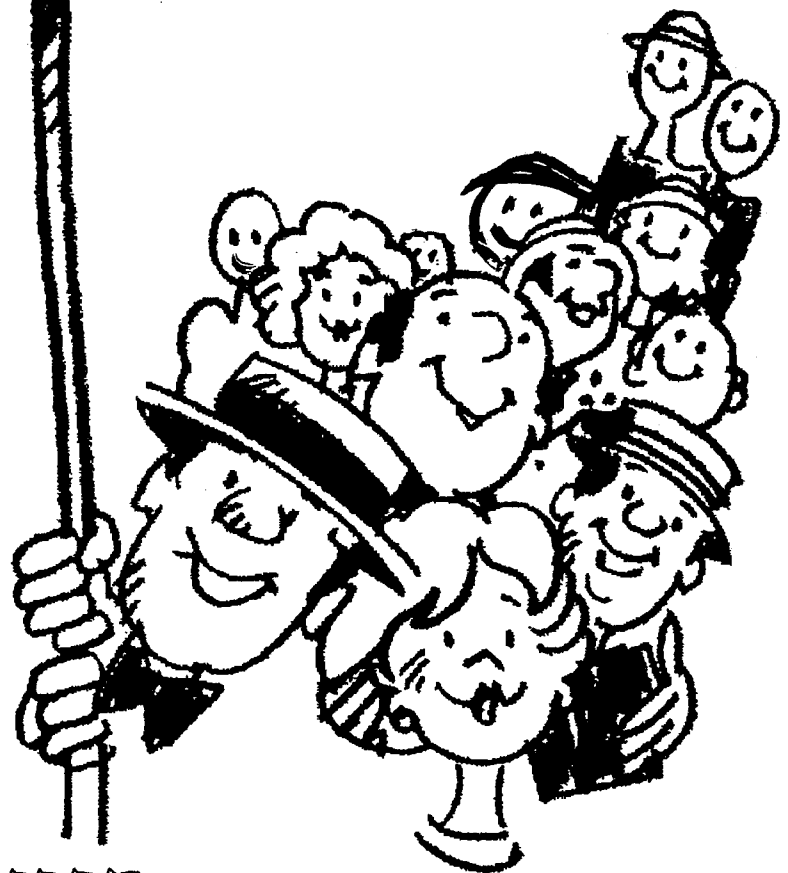

קובץ פעולות לחודש

ניסן

החודש הזה לבנים...

פרנץ הדרכה בני"ע תשס"א

תוכן החוברת

2	*דף פתיחה.
3	*תאריך.
	*חומר למחשבה:
4	חירותנו - הרב קוק
5	קטע מדברי אנטולי שרנסקי
	*פעולות:
6	עבודת
8	"בכל דור ודור"
9	ליל הסדר בשלישיות
12	ספירת העומר - לא מה שחשבת...
14	*ערב עשר המכות
	*משחקים:
15	מילה משותפת
16	בלבולי אותיות
16	שאלות
18	תשבץ
18	שרשרת מילים
19	תפזורת
19	התאמת מושגים
20	*סרטים לחודש ניסן

שיהיה לכם חג כשר ושמח!

בהצלחה בהדרכה.

נשמח לדעת מה דעתכם על החוברת.

אפשר למצוא אותנו, כרגיל, בטלפון: 02-5693128.

או בפקס: 02-6241404.

בע"ה

מדריכים, מדריכות, קומונריות וקומונרים יקרים - שלום וברכה!

חודש ניסן הגיע, ואפילו לא הספקתי להרגיש איך שהזמן עובר, ושוב - אמצע השנה. חודש ניסן הוא תקופה קצת מורכבת: יש בה את הדברים הכי יפים וגם את הדברים הכי מעצבנים. מצד אחד יש מזג אוויר הכי טוב מכל השנה, יש פריחה מקסימלית, ויש חג (שזה אומר חופש גדול יחסית, וגם טיולים - וזה טוב מאוד). אבל מצד שני זו תקופה לא קלה: "משבר פסח" בדרך כלל לא פוסח על אף אחד, מן עייפות כזו שיכולה לעייף גם את האדם הכי היפראקטיבי בעולם. וגם לחג עצמו יש כמה חסרונות לא קטנים, למשל: צריך לנקות את פרורי האבק שהצטברו בכל חור אפשרי. (נכון שיש כאלה שאומרים: "אבק זה לא חמץ, וילדים זה לא קורבן פסח", אבל עוד לא ראיתי אף אבא שמקיימת את הפתגם הזה הלכה למעשה...)

והקטע הזה של החמץ, הוא הכי קשה בעיני. אחרי מצה או שתיים מתחילים להתגעגע ללחם. שלא נדבר על זה שבכל ארוחה יש תפוחי אדמה: תפוח אדמה מבושל, תפוח אדמה אפוי, מטוגן, תפודים, צ'יפס, פירה וכו'... ברגעים כאלה הייתי רוצה להיות ספרדיה.

בוא נניח לרגע מהתלונות.

לחג הפסח יש משמעות עמוקה מאוד, שנכונה לא רק בפסח, אלא כל השנה, כל החיים.

"חג החירות" הוא רק אחד מתוך ארבעת שמות החג, אבל בעיני זו הנקודה העיקרית. החירות הפיזית, ועוד יותר ממנה - החירות הרוחנית. לא להיות עבד של הבלי העולם הזה, לא לפחד לחיות לפי האמונה שלך, גם אם החברה מסביב שונה. - זוהי חירות אמיתית!

השתדלנו לשים בחוברת פעולות שיעזרו לכם להבהיר את הנקודה הזו לחניכים שלכם, והוספנו גם משחקים על מנהגי החג, על המושגים שבו וכו'... ויש גם פעולה על ספירת העומר. את יום השואה לא שכחנו, בכוונה לא הכנסנו כאן פעולות על השואה, כי אצל הקומונריות אמורה להיות חוברת שהוצאנו לפני מס' חודשים (נכסלו - טבת) ובה יש פעולות לעשרה בטבת, שיתאימו גם הפעם. אם חסרה לכם החוברת, לא קיבלתם אותה, או איבדתם, או שאתם מעוניינים בעוד פעולות, אפשר להתקשר אלינו (02-5693128) ולבקש.

חג פסח כשר ושמח!
הילה יודפת ושרונה
מרכז הדרכה בני-עקיבא
תשס"א

חלק מן הפעולות לקוחות מתוך החוברת "לכל זמן ועת" של עזרא.

תאריכון חודש ניסן

- א' ניסן - תרע"ה (1915) - ראשיתה של מחתרת ניל"י
- ד' ניסן - תרצ"ב (1932) - נוסד כפר יעב"ץ
- תשמ"ג (1983) - יסוד קרית ארבע
- ה' ניסן - תשנ"ז (1997) - יום פטירתה של ד"ר נחמה ליבוביץ - מורת המורים.
- ט' ניסן - תשכ"ט (1969) - יום פטירתו של הרב אריה לויין - "אבי האסירים".
- י"ד ניסן - תש"ה (1945) - יום פטירתו של הרב משה אביגדור עמיאל
- י"ט ניסן - תש"ט (1949) - נוסד קיבוץ לוחמי הגטאות
- כ' ניסן - תרס"ט (1909) - יסודה של תל אביב
- כ"א ניסן - תרס"ט (1909) - יום בו הוקם "השומר" (ה"סבא" של צה"ל).
- כ"ב ניסן - תרס"ג (1903) - פרעות קישינב
- כ"ג ניסן - תש"ג (1933) - עליית כפר עציון להרי חברון.
- כ"ו ניסן - ת"ש (1940) - יסוד קיבוץ שדות ים.
- כ"ז ניסן - תרצ"ו (1936) - נוסד המושב כפר פינס.
- כ"ח ניסן - תשמ"ג (1983) - הקמת אפרת - עיר גנים בהרי יהודה.
- כ"ט ניסן - תשכ"ג (1963) - נפטר יצחק בן צבי,
- נשיאה השני של מדינת ישראל - איש העם.

חומר למחשבה

חירותנו

החירות שאנו מתרשמים בה ביותר בליל התקדש חג של זמן חרותנו, בעת אשר גם בעצם ימי הגלות והשעבוד לא חדלנו מלהביע את התנגדותנו אליה באמרנו 'השתא עבדי לשנה הבאה בני חורין', היא מוכרחת להיות הולכת ומתפתחת בקרבנו פנימה מדרגה אחרי מדרגה, עד אשר יבוא היום אשר ינוסו הצללים, וחירותנו המוחלטת תאיר עלינו באורה המלא כעצם השמים לטוהר. אבל להתלמד אנו צריכים איך לסגל לנו את אותה הרוח הגדול של החירות אשר זרח עלינו אמנם בתקופות המאירות שלנו, ואשר יצא כברק נוצץ בהופעתה של הגאולה הראשונה, גאולת מצרים, אשר נגלה עלינו מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, בכבודו הגדול, וקרבתו לעבודתו שהיא חרותנו הגמורה, והרים אותנו משפלותה של העבדות הנכריה אשר שוא היא עבודתה.

כיצד אנחנו צריכים להבין את אותה החירות המיוחדת שלנו וכיצד יהיה אפשר לנו להסתגל אליה במציאות החיים, וביחוד, כיצד נתאים את מידת החירות הזאת למצעדי חיינו החדשים שברקי חירות לאומית מתחילים להאיר עלינו בזהרם, בחסדי צור ישראל גואלנו מעולם ברוך הוא.

ההבדל שבין העבד ובן החורין, איננו רק הבדל מעמדי, מה שבמקרה זה הוא משועבד לאחר, וזה הוא בלתי משועבד. אנו יכולים למצוא עבד משכיל שרוחו הוא מלא חירות, ולהיפוך, בן חורין שרוחו הוא רוח של עבד. החירות הצביונית היא אותה הרוח הנשאה, שהאדם וכן העם בכללו מתרומם על ידה, להיות נאמן להעצמיות הפנימית שלו, להתכונה הנפשית של צלם אלוקים אשר בקרבנו, ובתכונה כזאת אפשר לו להרגיש את חיו בתור חיים מגמתיים שהם שוים את ערכם. מה שאין כן בבעל הרוח של העבדות שלעולם אין תוכן חיו והרגשתו מעורים בתכונתו הנפשית העצמית כי אם במה שהוא יפה וטוב אצל האחר השולט עליו איזה שליטה שהיא, בין שהיא רשמית בין שהיא מוסרית, במה שאותו האחר מוצא שהוא יפה ושהוא טוב.

ואנחנו כבושי הגלות, שכל כך הרבה מאות בשנים היינו משועבדים בידי אדונים קשים לולא פנימיות נשמתנו העליונה הספוגה רוח של חרות, רוח של הכרה עצמית פנימית 'חרות על הלוחות, אל תקרי חרות אלא חירות', לולא זאת המתנה הנפלאה שלנו שנתנה לנו מאז, בעת צאתנו לחירות עולם מיד פרעה מלך מצרים, לולא זאת היתה הגלות יכולה להפך רוחנו בקרבנו לרוח של עבדים. אבל הננו מפגינים בזה

ברוחב לב, בחג זמן חירותנו, כי באמת הננו חשים את עצמנו בני חורין בעצם מהותנו, והשאיפה הנאצלת שלנו אל הטוב ואל הנשגב היא אצלנו השאיפה העצמית שלנו, שאנו חשים ברוחנו פנימה מה הוא הטוב ומה הוא הנעלה. ולאור החירות הזה, החירות הפנימית ההולכת ומתגלה בקרבנו כעת במצעדי תחיתנו הלאומית על כל פנים בשיעורים מוגבלים לפי הערך של תוכני הגאולה המתגלים לנו, רק קמעה קמעה, נטף אחר נטף, לאורה הפנימי של החירות

העצמית הזאת ניסע ונלך להבליט יותר ויותר את עצמאותנו הרעננה הפנימית, אותה שקנינו על ידי גילוי שכינה, אותה החירות שקנינו על ידי הפלא הגדול

היחיד בעולם, שנעשה עמנו בעת אשר גאלנו השם יתברך, וגאל את אבותינו ממצרים לחירות עולם.

(מאמרי הראיה)

דו שיח בין אנטולי שרנסקי לשופט:

לאחר שנפסק דינו של שרנסקי, להשלח לסיביר קם ואמר:
 "אתה השופט חושב שהנך חופשי? אתה חושב כך כיוון שלאחר שיגמר
 המשפט תלך לביתך ואילו אני אהיה משועבד, כיוון שאלך לכלא לזמן
 רב. אך דע לך שמבין שנינו, אני הוא בן החורין האמיתי!
 אמנם נופי יהיה משועבד, אבל רוחי, היא תשאר חופשית, כיוון שארנישו
 שלא נכנסתי לגזרותיכם ונשארתי נאמן לאמונת!
 אך לך השופט קבעו מראשו מה לומר נופך אמנם משוחרר, אבל אינך
 חופשי להכריע. לפי אמונתך, רוחך משועבדת וזה חמור פי כמה!"

עבודות

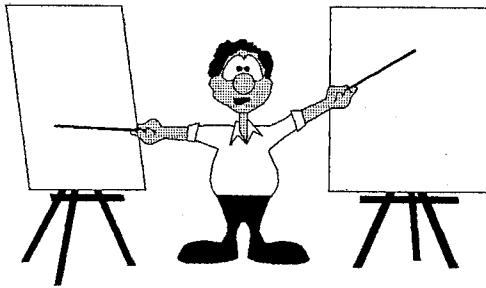
בס"ד

מטרת הפעולה: שהחניך יבין את ההבדל בין עבודות גופניות ורוחניות, וילמד מתוך כך מה היה מצב בניי במצרים, ובאיזה עבודות הם היו כבולים.

מהלך הפעולה:

חלק א: תן לחניכים משימות הקשורות לשיעבוד (עבודות) פיזית:
המשימות:

1. לסדר את כל הכיסאות בצורת האות ד'.
2. לפרק את הסדר הקודם, ולסדר את הכיסאות בצורת מעגל.
3. לסדר שוב כמו במשימה מס' 1.
4. לעמוד על רגל אחת.
5. לא למצמץ.
6. לשבת.
7. לקום.
8. לשבת.
9. לעמוד על קצות האצבעות.
10. להרים כוס מהרצפה בלי להשתמש בידים. (לא כוס זכוכית!)

חלק ב': תן לחניכים משימה שקשורה לעבודות רוחנית / נפשית:
המשימה:

- הכן מראש כתבה אחת מהעיתון, (או סיפור קצר שאינו מוכר לחניכים).
וצלם אותה פעמיים. פעם אחת השאר את הכתבה כמו שהיא.
ופעם שניה הורד ממנה חלקים מהותיים, שיש בהם פרטים חשובים להבנת הכתבה.
חלק את השבט ל- 2 קבוצות. כל קבוצה מקבלת אחת מהכתבות.
ויש להם 2 דקות לקרוא אותה.
לאחר 2 דקות הפסק את החניכים ובחן אותם - איזה קבוצה יודעת יותר?
(אפשר להכין שאלות מראש, כמו: באיזה ארץ זה קרה?
כמה אנשים היו מעורבים? באיזה שעה? וכו'...)
ברור שהקבוצה שקיבלה את הכתבה הקטועה תדע הרבה פחות.

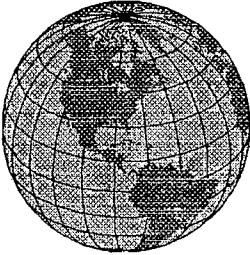
חלק ג': שאל את החניכים מה ההבדל בין המשימות של חלק א', לבין המשימה של חלק ב'?

כוון אותם להבין שהמשימות הראשונות היו כמו עבודות גופניות - פיזיות, ואילו המשימה האחרונה היתה כמו עבודות רוחניות - נפשיות. ז"א היא הגבילה אותם במחשבה.
לא לגלות את כל האמת לאדם, כמו שעשינו לאחת הקבוצות, זה בעצם לשעבד אותנו לחשוב בצורה מסויימת. וזה גם סוג של עבודות.

חלק ד': ספר או הצג את הקטע הבא:

במשך שנים רבות האמינו בני האדם שכדור הארץ עומד במקום אחד והשמש סובבת סביבו. לפני 450 שנה בערך, קם הפולני ניקולס קופרניקוס ואמר: "להפך! כדור הארץ הוא הסובב סביב השמש!" ראשי הדת הנוצרית התנגדו מאוד לדעה חדשה זו, והודיעו לכל שאסור לקבל אותה. איש המדע האיטלקי גלילאו גליליי למד את הבעיה, והבין שקופרניקוס צודק. הוא החל להפיץ את דעתו של קופרניקוס ולהוכיח שהיא הנכונה. הוא גם כתב עליה ולימד אותה לתלמידיו.

מנהיגי הדת הנוצרית כעסו על גלילאו, העמידו אותו למשפט, עינו אותו והכריחו אותו להצהיר שהשמש היא הסובבת את כדור הארץ.

שאל את החניכים על איזה עבדות מדובר בקטע?
האם בכל עבדות גופנית יש גם עבדות רוחנית?

חלק ה': תן לחניכים את הקטעים הבאים ושאל לאחר שהם קראו: לאיזה עבדות היו נתונים ישראל במצרים?

מן המדרשים

- בזכות ארבעה דברים נגאלו ישראל (ממצרים):
שלא שינו את שמם,
שלא שינו את לשונם,
ולא גילו מסתורין שלהם (סודות שלהם),
ולא בטלו את המילה.

מן ההגדה

- ויענונו, כמה שנאמר: וישימו עלינו שרי מיסים למען עונתו בסבלותם. ויבן ערי מסכנות לפרעה את פתם ואת רעמסס".
- מרור זה שאנו אוכלים, על שום מה? על שום שמרו המצרים את חיי אבותינו במצרים, שנאמר "וימרו את חיייהם בעבודה קשה בחמר ובלבנים ובכל עבודה בשדה, את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך".

לסיכום: העבדות של בני ישראל במצרים היתה פיזית, רואים את זה בתיאור שנמצא בתנ"ך. "וימררו את חייהם בעבודה קשה..." , אבל גם עבדות גופנית משפיעה על הנפש. וכשבנ"י רק יצאו ממצרים היה להם קשה לחשוב באופן עצמאי, כי הם לא היו רגילים לעשות זאת בתור עבדים. ידוע לכולנו ששיעבוד גופני יכול להביא אדם למצב של שיעבוד נפשי. כי מתוך העבדות הפיזית האדם יכול להיכנס לדיכאון, נפשו תהיה שבורה וחלשה. אבל למרות כל מה שאמרנו כאן, המדרש מראה לנו שבכל זאת בנ"י שמרו על החירות הבסיסית, וזה מה שהחזיק אותם במצרים. החירות שלנו היום (בעיקר החירות הרוחנית) היא הדבר שיחזיק אותנו בתור עם ישראל מול כל הצרות שבעולם. לכן אנחנו כל כך צריכים לשמור עליה.

"בכל דור ודור"

מטרה:

לראות האם אנו מתקשרים למשפט: "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו יצא ממצרים", וכיצד?

מהלך:

חלק את הקבוצה ל- 2, על כל קבוצה להתחרות בחברתה ע"י מספר משימות.

* משימה 1:

על כל קבוצה לשיר (בתורה) כמה שיותר שירים מהטלויזיה (פרפר נחמד וכו') בסוף המשימה שאל: מי כאן הכי "מכור לטלויזיה"? תן לקבוצה להחליט.

* משימה 2:

לקבוצת בנות - תחרות יופי "מיס סניף". עליכם להביא כלי איפור ובגדים (אם הפעולה בשבת לשים לב איזה איפור מביאים). על כל קבוצה לשלוח שלוש נציגות לתחרות. בסוף המשימה שאל: למי בקבוצה היופי הכי חשוב?

* משימה 3:

שאל את הקבוצות מי הזמר/ת הכי פופולרי/ת אצלם ולאחר שנתנו שם, בקשו מהם לשיר שיר של אותו זמר/ת.

* משימה 4:

תחרות זמן - בזמן מוגבל אמור לכל קבוצה לבצע משימה, כגון: לרוץ כמה מטרים הלך ושוב או לסדר חלק מהסניף.

סיכום:

לאחר שהקבוצות סיימו את המשימות הסבר שלכל אדם יש את השיעבוד שלו, את העבדות שלו לדבר מסוים. יש המשועבדים לטלויזיה, יש המשועבדים ליופי או לספורט, לאוכל או לזמר מסוים ויש כאלה המשועבדים לזמן. והזמן המתאים ביותר לצאת משעבוד זה, ולהשתלט על יצר מסוים זה פסח. על מנת שאדם ירגיש חופשי וירגיש שהוא אדון לעצמו. בפסח צריך הוא לצאת משעבודו האישי וכך לקיים את "בכל דור ודור..." כאילו יצא מעבדות של דבר חולף לבחירה חופשית של דבר נצחי. וזו בעצם המשמעות העמוקה יותר של הפסוק "בכל דור ודור חייב אדם לראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים"

ליל הסדר בשלישיות

מטרת הפעולה: להכיר את סימני הסדר, מה עושים בהם ומדוע.

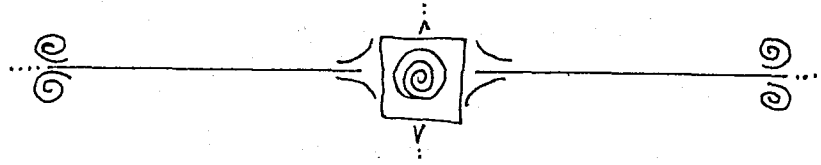
מהלך הפעולה:

1. טרוף את הכרטיסים.
2. חלק לכל חניך 3 כרטיסים. מטרתו היא להשיג שלישית כרטיסים השייכת לאותו סימן ב"סדר".
למשל: (1) "צפון" - < (2) "אוכלים את האפיקומן" - < (3) "אפיקומן הוא מנהג בני חורין לאכול מיני-מתיקה"...
3. חניך שחושב שיצר שלישיה נכונה - יראה אותה למדריך, ואם אכן צדק יניח את הקלפים גלויים, ויקבל 3 כרטיסים אחרים.
4. כיצד יוצרים שלישיות?
5. המנצח - מי שיצר את השלישיות הרבות ביותר.

הסימן	מה עושים בו	הסיבה שעושים אותו
קדש	מקדשים על כוס יין, שהיא הכוס הראשונה מ-4 כוסות.	בקידוש מקדש עם-ישראל את הזמן, ולפני שניגש לקיים את המצוות הקשורות לזמן - נקדש אותו.
רחץ	נוטלים ידיים אך לא מברכים "על נטילת ידיים".	(1) דבר שטיבולו במשקה - צריך ליטול לפניו ידיים, ולכן לפני אכילת הכרפס הטבול במי מלח.
כרפס	לוקחים את הירק כרפס, טובלים במי מלח, ומברכים "בורא פרי האדמה". בברכה מתכוונים לפטור גם את המרור. אוכלים בחסיבה.	(1) לעורר את הילדים לשאול: "מדוע אוכלים זאת?" (2) זהו סימן: אם נקרא הפוך נראה ס - פרק. ס = 60.60 ריבוא בני-ישראל עבדו בפרך, וה' גאל אותם.

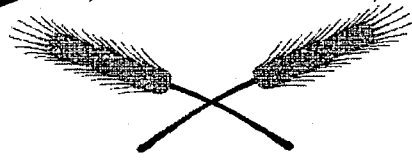
הסימן	מה עושים בו	הסיבה שעושים אותו
יחץ	נוטל את המצה האמצעית ותותך אותה ל-2. החלק הגדול מוצפן לצורך "אפיקומן", והחלק הקטן נשאר בין שתי המצות השלמות.	לעורר את הילדים לשאול: מדוע חוצים את המצה אם ממילא לא אוכלים אותה עכשיו?
מגיד	סיפור ביציאת מצרים (המצות מגולות).	זוהי מצווה מן התורה, בה חייבים הגדולים לשתף את הקטנים - "והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים". סיפור גאולת מצרים.
רחצה	נוטל ידיו שנית ומברך "על נטילת ידיים".	מצוה מדרבנן לאדם ליטול ידיו קודם הסעודה: (1) ידיים מטמאות, והנטילה היא לשם טהרה (ויש ללמוד זאת בעיון כי הענין לא פשוט!). (2) לשם נקיות.
מוציא	נוטל את 3 המצות בידו, ובמרחק ברכת "המוציא".	מברכים על הפת - "כל הנהנה מהעולם הזה בלא ברכה כאילו מעל בקודשי ה'".
מצה	אוכל מן המצה לאחר שברך "על אכילת מצה"	מצווה מן התורה לאכול מצה בלילה הראשון של פסח, ולכן תיקנו על כך חז"ל ברכה מיוחדת.
מרור	מברך "על אכילת מרור" ואוכל את המרור.	אוכלים אותו לזכר השיעבוד - לכך שמררו המצרים את חיי בני ישראל בעבודה וציון חכמים לטובלו בחרוסת כדי למתק קצת את המרירות.

הסימן	מה עושים בו	הסיבה שעושים אותו
כורך	לוקח כזית מהמצה התחתונה וכורכה כזית מרור, ואוכלים ביחד בהסיבה ואומר: "זכר למקדש כהלל... היה כורך פסח מצה ומרור" (יש המוסיפים חרוסת).	ענין הכריכה - כדי לעשות זכר למעשה הלל, שהורה "על מצות ומרורים יאכלוהו" (=את הפסח) - כלומר את הפסח המצות והמרורים בבת-אחת.
שולחן עורך	עורכים את השולחן, ואוכלים ושותים כברכת ה' אשר נתן.	חייב אדם לענג את היום טוב איזה עונג? אמרו חז"ל שחייב לאכול ביום טוב שתי סעודות: אחת בלילה, והיא נערכת בזמן הסדר, ואחת ביום.
צפון	אוכלים את האפיקומן	אפיקומן הוא מנהג בני-חורין שאוכלים מיני מתיקה בסוף הסעודה. מכיון שאחרי אכילת הפסח אסור לאכול, אנו אוכלים אפיקומן ממצה, שמותרת באכילה. הילדים מחביאים את האפיקומן כדי שישארו ערים עד סוף הסדר.
ברך	אחרי הסעודה מוזגים כוס שלישית, שהוא גם כוס ברכת המזון, ומברכים.	כל אכילה טעונה ברכה - לפנייה ולאחריה.
הלל	אומרים הלל שלם בלי ברכה.	כיוון שאמרנו את ההגדה וסיפרנו גודל נפלאותיו וגודל אהבת ה' לעם ישראל, אנו מהללים ושרים לה' על מעשיו בלב מלא תודה. (חצי הלל נאמר לפני הסעודה וחצי אחריה והיא אינה הפסק!)
נרצה	תוספת פיוטים וקריאת שיר השירים בסוף הסדר, שצריך לאומרם ממש עד שתחטפנו תנומה.	סיום הסדר ובו בקשה - שאם עשינו את הסדר כראוי. ה' ירצה את מעשינו ויברך אותנו, ויבנה את ירושלים ובית מקדשנו.

ספירת העומר

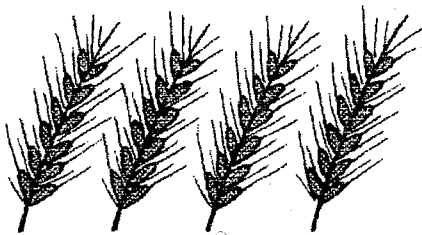

לא מה שחשבת...

מטרה: שהחניך יבין משמעות נוספת לספירת העומר, שהיא בעצם תהליך של יציאה מעבדות לחירות. ושהחניך יראה איך התהליך הזה מתבטא גם בחגים של תקופת ספירת העומר.

מהלך הפעולה:

משחק האסיר המשוחרר - מחלקים לשבט את חלקי הסיפור "האסיר המשוחרר", ומבקשים מהם לחבר את הסיפור לרצף הגיוני. אם יש לכם הרבה חניכים, חלקו אותם לקבוצות, חלקו לכל קבוצה את חלקי הסיפור, ועשו תחרות בין הקבוצות.

לאחר שהם הצליחו, עברו איתם על כל חלקי הסיפור, שאלו את החניכים איזה שלב עובר האסיר בכל חלק, ולאיזה חג זה מתאים. עד שתצרו את הטבלה הבאה:

החגים	השלבים	הסיפור
פסח	יציאה לחרות	יוסי הביט קדימה, השמים היו כחולים, העתיד היה לפניו. הוא אפילו לא הביט לאחור, סוף סוף הוא יצא מן הכלא.
יום השואה	משבר	בדרך לביתו חיכו לו יחבריו, הם מחכים לו כבר הרבה שנים. הם תקפו אותו ופצעו אותו קשה, כשהגיע הביתה, עדיין חבול ופצוע, מצא פתק 'או שאתה איתנו או שאתה מת'.

יום הזיכרון לחללי צה"ל	התקוממות	יוסי ידע שאין לו ברירה אחרת, אם לא ילחם על חייו יחזור אל הכלא. ולמרות פציעתו, נלחם בהם, והראה להם - כי גם במחיר חייו, הוא יחיה בדרכו.
יום העצמאות	עצמאות ואחריות	סוף סוף הרגיש כי הוא עצמאי. היה לו זמן לרפא את פצעיו, לשפץ את ביתו, להתבסס כלכלית ולחפש את קרוביו.
ליג בעומר	התייחסות לרוחני	יוסי הגיע למסקנה שחסר לו משהו בחיים. בית, משכורת וביטחון אישי, זה יפה מאוד, אבל הוא רוצה יותר, משהו יותר עמוק.
יום ירושלים (ירושלים היא כמו צינוק המחבר אותנו לה')	מסגרות לתוכן רוחני (מציאת כלים שדרכם אפשר להגיע אל הרוח)	יוסי קנה לעצמו ספרים, ובמקביל התחיל ללמוד לקרוא ולכתוב. הוא רצה שתהיה לו אפשרות ללמוד כל דבר.
שבועות	חרות רוחנית	יוסי התחיל לבטא את עצמו בדרכים שלא ידע שהיו קיימות אצלו. הוא נהיה מודע לנפשו, הוא חי בכל רגע את הנצח...

סיכום:

שבעת השבועות שאנו סופרים מפסח ועד שבועות, הוא גם הזמן שבניי היו צריכים לעבור מרגע יציאתם מהעבדות וממצרים, ועד שיגיעו למדרגה של בני חורין. כי רק במצב של חרות אדם יכול לקבל עליו את התורה. המעבר מעבדות לחרות לא קרה בין לילה. בניי היו צריכים לשקם את עצמם, ולעבור תהליך נפשי הבנוי ממספר שלבים. יפה לראות כיצד "מעשה אבות סימן לבנים" - מה שקרה ביציאת מצרים קרה גם לעם ישראל ביציאתו מהגולה לאחר 2000 שנה. וכמו שהתהליך הזה נכון באופן כללי, הוא נכון גם באופן פרטי, כל אחד מאיתנו עובר או יעבור (בע"ה) את השלבים הללו בדרך להיות בן חורין אמיתי.

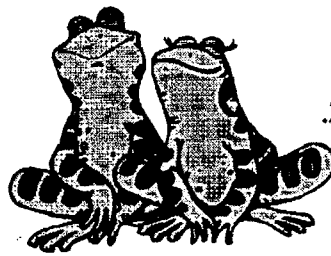
ערב עשר המכות

דם:

* להעביר קטשופ מצלחת לצלחת, בעזרת קש.

צפרדע:

* מרוץ שליחים בקפיצות צפרדע.

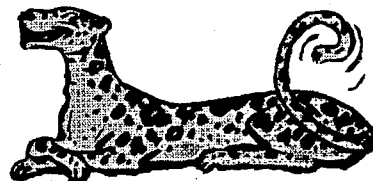

כינים:

* להביא מסביבת הסניף כמה שיותר נמלים וחרקים (לא בשבת)
* תחרות גירוד: לגד ציור על גב של חנק. ה"מצויר" צריך לנחש מה מצויר.
* לצייר כינים מבריסטול ולהחביא בתוך צלחת קמח, על החניכים לנשוף בקמח ולזהות את הכינים.

ערוב:

* עשית צלליות של חיות באצבעות באמצעות מנורה וכד או דף.
* זו שיח בנושא מסוים בנהמות חיות בלבד.

דבר:

* הדבר מאוד מדבק. יש להידבק ממצב רוחו המשתנה של המדריך, ולהתנהג עפ"י הבעות פניו של המדריך: להיות עצוב כשפניו עצובות, להתעצבן כמוהו וכו' אפשר גם לחקות את התנועות שלו.

שחין:

* תפוזות מחלות ודברים הקשורים למחלות.
* הפצעים כואבים... תחרות ביחידים או בקבוצות בצרחות כאב רמות.

ברד:

* המדריך וורק "ברד" בעזרת חתיכות נייר. וצריך לתפוס כמה שיותר.
* מתחלקים ל-2 קבוצות. וכל קב' צריכה להלביש את הנציג שלה בכמה שיותר בגדי חורף במשך זמן קצוב (המדריך קובע) הקב' שהלבישה הכי הרב זוכה.

ארבה:

* הרבה- לשים בקופסה גרעיני תירס וכל חנק צריך לנחש כמה גרעינים יש בקופסא.

חושך:

* מכסים ל-2 חניכים את העיניים ומדליקים נרות, עליהם לכבותם בעזרת "פנ..."

בכורות:

* תחרות הבכור האידיאלי-
1. הבכור השפן- מי אוכל גור הכי מהר.
2. הבכור עוזר בבית- מי מטאטא הכי מהר.

הצעות לזשוקים

חילת מוספת:

מה המילה המשותפת לכל אחת מקבוצות המילים הבאות?

המילים הנתונות	המשותף	הצירופים
* שמורה מצווה עטירה	מצה	מצה שמורה מצת מצווה מצה עטירה
* חושך מכות ארץ	מצרים	חושך מצרים מכות מצרים ארץ מצרים
* העומר המלא דם	ספירת	ספירת העומר ספירת המלא ספירת דם
* ח"ם שלנו כבדים	מים	מים ח"ם מים שלנו מים כבדים
* בדיקה מכירת ביעור	חמץ	בדיקת חמץ מכירת חמץ ביעור חמץ
* כוסות אמהות קושיות	ארבע	ארבע כוסות ארבע אמהות ארבע קושיות
* אהרון קסם כללי	מטה	מטה אהרון מטה קסם מטה כללי
* אדום לבן יבש	יין	יין אדום יין לבן יין יבש
* תבטילין תצרות תחומין	עירוב	עירוב תבטילין עירוב תצרות עירוב תחומין

נס"ד

פסח מצרים		* מצרים
פסח דורות	פסח	דורות
פסח שני		שני
כוס ישועות		* ישועות
כוס אליהו	כוס	אליהו
כוס ברכה		ברכה

קלחולי אותיות

החלף את סדר האותיות בטור הימני ותקבל מושג הקשור לפסח.

תשובות

שאלות

1. אפיקומן	1. קני מאפו
2. ביצה	2. צביה
3. הגדה	3. הדגה
4. זרוע	4. זורע
5. חזרת	5. תזרח
6. חמץ	6. מחץ
7. חרסת	7. חסרות
8. כרפס	8. ספרן
9. מצה	9. צמה
10. מרור	10. רומם

* אתם יכולים להמשיך כיד הדמיון...

שאלות

יש כאן שאלות ואתם יכולים להשתמש לכמה דברים. תשע בריבוע (או בלשון העם - איקס עיגול), סולמות ותבליים כשאלות בראש סולם שאם התנך טועה הוא יורד, בינגו או משחקי לוח אחרים כרצונכם...

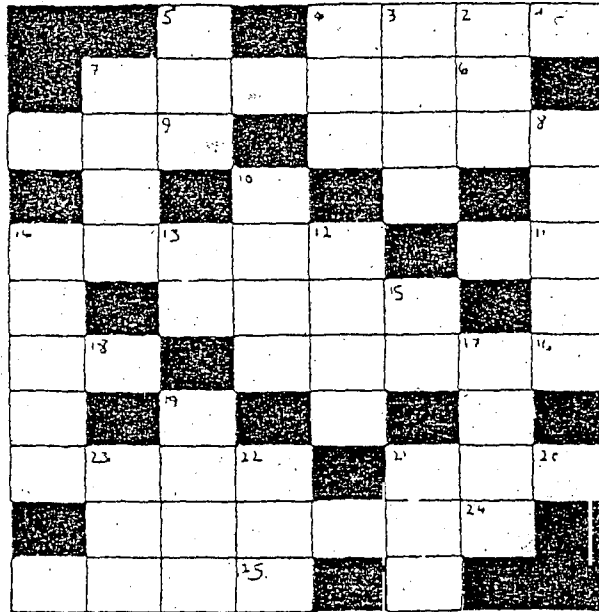
- * מי ח"ב לצום בערב פסח ומדוע? (בכורות, כי בכורי ישראל ניצלו במכת בכורות).
- * מה עושים כשאומרים את המכות בסדר? (שופכים קצת יין מהכוס)
- * מדוע אוכלים מרור? (כי המצרים מררו את ח"י היהודים במצרים)
- * איפה ישבו היהודים במצרים? (גושן)
- * כמה שנים חי היהודים במצרים? (210 שנים)
- * מה אומרים כשאוכלים את היכור? (זבר למקדש כהלל)
- * בזכות איזה שלושה דברים נגאלו בני ישראל ממצרים? (לא שינו לשונם, שמותם ומלבושם)
- * על ידי מי נעשו מכות דם וצפרדע? (אהרון)

- * מדוע דם וצפרדע נעשו ע"י אהרון ולא משה? (כי משה ניצל ע"י האור ולא רצה לפגוע בו)
- * מה עשו בדם קורבן הפסח במצרים? (נתנו על המשקוף והמזוזות של הדלת)
- * מהם ראשי הת'בות של המכות? (דצ"ך, עד"ש, באח"ב)
- * מהם 4 לשונות גאולה? (והוצאתי, והצלתי, וגאלתי, ולקחתתי)
- * באיזה מילים נגמר הסדר? (לשנה הבאה בירושלים הבנויה)
- * איזה מצה לוקחים בטביל האפיקומן? (האמצעית - לוי)
- * לשם מה יש כוס תמיטית? (אלוהי הנביא)
- * באיזה ימים של פסח אומרים הלל שלם ובאיזה חצי הלל? (הלל שלם - בראשון ושני של פסח, חצי הלל - בחול המועד וטב"ע של פסח)
- * איזה מצוה מתחילים בליל שני של פסח וממשיכים עד שבעות? (ספירת העומר)
- * לשם מה הביצה? (לזכר קורבן תגיגה)
- * מהם שלושת הדברים העיקריים שבהם ח"בים בפסח? (פסח, מצה ומרור)
- * למה היהודים לקחו דווקא שם לקורבן הפסח? (שה היה עבודה זרה של מצרים)
- * מה נוהגים לעשות בשבת הגדול? (דרשה מהרב על עניני פסח וקריאה בהגדה)
- * מה פרוש המילים "הא לחמא עניא"? (לחם עוני)
- * כמה פעמים בני ישראל עשו פסח במדבר? (פעם אחת)
- * 3 שמות נוספים לתג הפסח, מהם? (תג המצות, תג האביב, זמן תרותנו)
- * איזה שבט לא נשתעבד במצרים? (שבט לוי)
- * מהו ההבדל בין מצה רגילה לשמורה? (שמורה - השגיתו על החיטה שלא תתמיץ מזמן הקציר מזמן הקציר)
- * מהם מים "שלנו"? (מים שעמדו 24 שעות)
- * במה משתמשים בבדיקת תמצ? (נר ונוצה)

תשבץ ההגדה

מאונך:

1. בחצי הלילה; 6. אחד משלושת הרגלים; 8. מהמתנבאים במחנה בצאת בני ממצרים; 9. ממכות מצרים; 11. גוי גדול עצום ו; 12. לו; 15. מיספרם שלושה בשיר שבסוף ההגדה; 16. מספר המכות שלקו המצרים על הים לפי ר' אלעזר; 18. ממכות מצרים; 20. מסימניו של ליל הסדר; 22. זכר ל; 24. כהלל; 25. מספרם אחד-עשר בשיר שבסוף ההגדה; 25. ונעלם בשם כל ישראל.

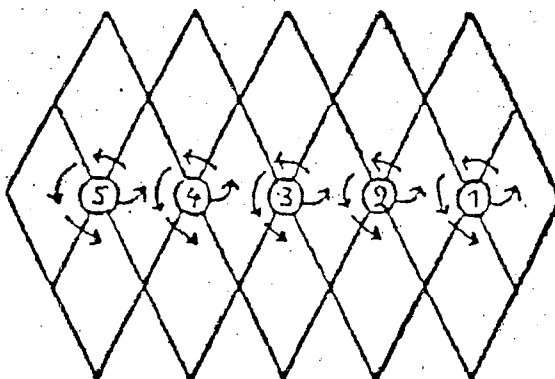

מאונך:

2. קריאת עידוד ושמחה; 3. נקראת בליל הסדר; 4. גייר; 5. ישב לשולחן כדרך בן-חורין; 7. ממאכלי הקערה; 8. משם יצאנו לחירות; 10. מערי המסכנות שבנו בני במצרים; 12. חודש ה; 13. פרסה; 14. למעינו מים; 15. ולא נתן לנו; 17. תוארו של האיש המשנה לפרעה; 19. מה העדות וה; 21. ארבע כאלה שותים בחג; 22. הסתכלות, צפית; 23. שקט, הס!

שרשרת מילים לפסח

בציור שלפניכם מסתתרת שרשרת מילים הקשורות לפסח. כל מלה היא כת ארבע אותיות ויש לשבצה בארבע המשבצות, המקיפות על ציר המסומן במספר. (למשל: הציור מס' 1 משמש מרכז לארבע משבצות מסביבו, ובהן מסתדרת המלה מס' 5 שהגדרתה ניתנת להלן) התחילו במשבצת המסומנת בחץ שיוצא ממרכז הציור, והמשיכו בניגוד לכיוון מחוגי השעון. והרי

הגדרות המלים:

1. אשתו של יוסף
2. החודש בו חל חג הפסח
3. שם ניתנה התורה לחשה
4. ניספו כמנפות
5. מלך מצרים

תכזורת בפסח

מ	ה	ע	ק	ו	ט	י	ח	ג	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא
ב	ה	פ	ק	ו	ט	י	ח	ג	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא
ו	א	א	פ	י	ק	ו	מ	נ	נ	נ	נ	נ	נ	נ	נ
ח	ל	ל	ל	ה	ס	ד	ד	פ	י	ז					
ל	י	ה	כ	פ	ז	ר	ו	ע	ס	י					
י	ה	ו	ר	ו	ר	ח	ג	ד	נ	מ					
מ	ו	ח	פ	ס	ח	ע	ה	מ	מ	נ	צ				
ה	ש	ו	ס	ח	מ	ה	ה	צ	ר	כ					
מ	מ	ה	ש	כ	צ	מ	ה	ו	י	ה					
ה	ח	ר	ו	ס	ח	מ	ש	ח	מ	ג					
נ	ר	ב	נ	י	ח	ו	ר	י	נ	ד					
ש	ו	נ	ב	י	צ	ה	מ	ו	ט	ה					
ח	ח	ח	פ	נ	ע	ה	א	ש	ר	ני					
נ	נ	ו	ח	ג	ה	א	ב	י	כ	ש					
ה	ה	פ	ר	כ	ר	ח	ד	ו	ב	ג					

מצא את המילים הבאות בתכזורת
במאוזן במאונך ובאלכסון

1. פסח	11. חג האביב	20. קושיות
2. חרות	12. בני חורין	21. אגוזים
3. מצות	13. ליל הסדר	22. יין
4. כיצה	14. משה	23. מכות
5. חרוסת	15. ניסן	24. מרים
6. זרוע	16. פרעה	25. הגדה
7. מרור	17. עבדות	26. מה נשתנה
8. כרפס	18. פוך	
9. אפיקומן	19. אליהו	
10. חמץ		

מתח קו מן המילים שבטור א' אל ההסכרים שלהן שבטור ב':

טור א'	טור ב'
1. מעות חסים	א. הכשרת כלים
2. הגעלה	ב. כי"ד בניסן בודקים את הבית אם אין בו חמץ
3. בדיקת חמץ	ג. שורפים, או זורים את החמץ לרוח או לים
4. מכירת חמץ	ד. מנהג מכירת חמץ לנכרי בערב פסח
5. בעורחמץ	ה. הקושיות ששואל הילד את אביו כליל הסדר
6. ארבע קושיות	ו. כסף נדבות לצרכי העניים לחג הפסח
7. הא לחמא	ז. תערוכת סמיכה של פרות ותבלין
8. מרור	ח. קטע מההגדה של פסח, המשמש תשובה ל"מה נשתנה"
9. חרוסת	ט. ירק מר הנאכל בסדר
10. עבדים היינו	י. מאמר הפתיחה להגדה של פסח

סרטים לחודש ניסן

ליום השואה:

- * הבריחה מסוביבור
- * הנחשול
- * החיים יפים
- * רשימת שינדלר
- * האי ברחוב הציפורים

פסח - חירות:

- * מרד התרנגולים
- * באג לייף
- * חומות של תקווה
- * בשם האב
- * המופע של טרומן
- * נקודת פריצה
- * סיכון מחושב
- * עבודת נמלים

למדריך/ה:

בחלק מהסרטים על חירות מדובר על חירות בגופו, חופש הבחירה, החופש לחשוב לבד ולא לעשות מה שצפוי, צריך וכו'

